

Onderwerp: Preventie- en handhavingsplan alcohol

Datum: 18 maart 2014

Steller: S. van Dongen

Portefeuillehouders: A.E. Koopmanschap en R.P. Grondel

Gevraagde beslissing

Vaststellen van bijgevoegd "Preventie- en handhavingsplan alcohol 2014 - 2016"

Relevante achtergrondinformatie

Voorgeschiedenis

Sinds 1 januari 2013 is het toezicht op de Drank- en Horecawet een taak van de gemeente en niet langer van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA).

Daarnaast voert de gemeente al jaren preventiebeleid ten aanzien van alcoholgebruik wat is vastgelegd in de Gezondheidsnota (meest actuele versie is vastgesteld in 2013).

Op 1 januari 2014 is de Drank- en Horecawet wederom gewijzigd en is de leeftijdsgrens voor het bezit van alcoholhoudende drank verhoogd van 16 naar 18 jaar. Met deze wetswijziging worden gemeenten verplicht om een preventie- en handhavingsplan alcohol op te stellen.

De invoering van de Drank-en Horecawet is aanleiding geweest het huidige beleid onder de loep te nemen. In de Gezondheidsnota 2013-2016 is er van uit gegaan dat preventie en handhaving elkaar versterken en aanvullend zijn in de aanpak. Dat sluit aan bij de gewijzigde wetgeving. Daarom is gekozen voor een pragmatische benadering bij het opstellen van een preventie-en handhavingsplan alcohol. Resultante is dat het plan beknopt een opsomming vormt van wat er al gebeurt en hoe geanticipeerd wordt op de gewijzigde Drank-en Horecawet.

Concrete aanleiding

Wetswijziging van 1 januari 2014 inzake leeftijdsverhoging.

Toelichting

Inhoud van de voordracht

Doelstelling

De opgenomen doelstelling is het preventie-handhavingsplan is gelijklopend aan de doelstelling in de Gezondheidsnota:

"Het terugbrengen van overmatig alcoholgebruik van met name jongeren door een integrale aanpak door middel van cursussen, vroegsignalering en handhaving."

Resultaten

Om deze doelstelling te behalen worden de volgende resultaten nagestreefd met de hierna genoemde acties:

1. Vrijwilligers van verenigingen zijn voorgelicht in de effecten van alcohol, in het bijzonder voor jongeren;
2. De gemeente heeft inzicht in de mate waarin subsidieafspraken kunnen bijdragen aan het alcoholmatigingsbeleid;
3. Sportverenigingen conformeren zich aan de doelstellingen van het alcoholmatigingsbeleid van hun sportbonden en de gemeente en treffen maatregelen om hieraan hun bijdrage te leveren (welke worden geborgd in hun bestuursreglement).
4. Alle alcoholverstrekkers zijn bekend met de regelgeving over alcoholverstrekking;
5. Alle alcoholverstrekkers beschikken over de benodigde vergunningen (gemeente denkt mee over hoe de activiteiten te legaliseren) of staken de alcoholverstrekking;
6. Verbeteren van het naleefgedrag van alcoholverstrekkers, ten aanzien van de regels over alcoholverstrekking en de lokale regels in het bijzonder (verbod op prijsacties in de horeca en schenktijden en te houden feesten en partijen bij paracommerciële instellingen);
7. Verbeteren van het naleefgedrag van jongeren (voor wat betreft het voor handen hebben van alcohol).

Acties preventie

In de Gezondheidsnota 2013-2016 wordt reeds uitgegaan van het feit dat preventie en handhaving elkaar moeten versterken en aanvullen. In deze (vorig jaar vastgestelde) nota staat reeds beschreven welke acties worden ondernomen om het alcoholgebruik terug te dringen. Dit betreft de volgende acties:

1. Continueren (vroeg)signalering door (*doelgroep: laagopgeleide mannen*):
 - training hulpverleners;
 - inzet van een verslavingsconsulent;
 - multidisciplinaire casuïstiekbesprekingen.
2. Continueren voorlichting alcoholgebruik op basisscholen en middelbare scholen en via het jongerenwerk (*doelgroep: jeugd*).
3. Handhaving leeftijdsgrenzen (*doelgroep: jeugd*).
4. Voorlichting en handhaving sportverenigingen, gelet op de nieuwe regels omtrent paracommercie (*doelgroep: jeugd*).

In aanvulling op de bestaande acties wordt, mede gelet op de verhoging van de leeftijdsgrens, het volgende ondernomen:

5. Samen met de GGD wordt onderzocht wat 'leeft' onder de jongeren, waarna de voorlichting hierop wordt aangepast.
6. Sportverenigingen worden geholpen bij het aanpakken van overmatig alcoholgebruik onder hun leden. Daarnaast wordt bekeken in welke mate stimulerende activiteiten kunnen worden geborgd in subsidieafspraken.

Acties communicatie

Om bekendheid over geldende regels bij de alcoholverstrekkers te realiseren wordt voorgesteld het volgende te doen:

1. Alle drankverstrekkers worden door middel van een brief geïnformeerd over regels uit de Drank- en Horecawet welke voor hen gelden.
2. Met instellingen met een verscheidenheid aan activiteiten worden gesprekken gevoerd over de mogelijkheden (legalisatie) en onmogelijkheden van drankverstrekking tijdens deze activiteiten.
3. Regels over alcoholverstrekking komen op de website (Digitaal loket) en voor aanvullende vragen kan men terecht bij de horecacontactpersoon.

Acties handhaving

Voor wat betreft toezicht en handhaving wordt voorgesteld om aan te sluiten bij de huidige systematiek van het integrale handhavingbeleid. De Big 8 beleidscyclus staat hierbij centraal.

Dit houdt in dat allereerst de risico's (risico = kans x negatief effect) van de verschillende type overtredingen van de Drank- en Horecawet in kaart zijn gebracht. Vervolgens zijn de prioriteiten bepaald. Deze risico's blijken **laag** tot **gemiddeld** te zijn.

Overeenkomstig het integraal handhavingsbeleid behoren bij overtredingen van een laag en gemiddeld risico de volgende methoden van toezicht en handhaving:

- Structureel steekproefsgewijze controles (*bij gemiddelde prioriteit*);
- Handhaving in projectvorm en steekproefsgewijs volgens een stappenplan (*bij gemiddelde prioriteit*);
- Incidentele steekproefsgewijze controles, dan wel controleren op piepsysteem (*bij lage prioriteit*);
- Handhaving vind niet structureel steekproefsgewijs plaats (*bij lage prioriteit*).

Voor het toezicht op de Drank- en Horecawet betekent dit concreet:

- 20 leeftijdscontroles bij verschillende alcoholverstrekkers
- Gemiddeld één integrale controles (samen met partners zoals de Belastingdienst en de NVWA) per jaar bij ieder horecabedrijf en paracommerciële instelling;
- Eén controles per jaar voor de gemeentelijke taakvelden Drank- en Horecawet, brandveiligheid en milieu bij paracommerciële instellingen;
- Eens per twee jaar een controle bij een slijterij;
- Bij alle evenementen waar legaal alcohol wordt geschonken (3 per jaar) wordt gecontroleerd;
- De gemeente reserveert tijd voor hercontroles en gerichte incidentele controles (n.a.v. klachten of sterke vermoedens van overtredingen).

Argumenten en keuzemogelijkheden

1. Preventie

Het huidige preventiebeleid ligt vast in de "Gezondheidsnota gemeente Diemen 2013 – 2016" en is door de gemeenteraad vastgesteld op 28 maart 2013. Omdat dit beleid recent is vastgesteld worden slechts enkele aanvullende preventieve maatregelen voorgesteld. Deze maatregelen hebben betrekking de verhoging van de leeftijdsgrens voor alcohol van 16 naar 18 jaar.

2. Communicatie

Ondanks dat communicatie geen wettelijk verplicht onderdeel uitmaakt van het preventie- en handhavingsplan, wordt voorgesteld om hierover wel actiepunten op te nemen. Deels gelden nieuwe regels voor verschillende drankverstrekkers waarvan zij nog niet op de hoogte zijn. Daarnaast zal intensiever worden toegezien door de decentralisatie van het toezicht. Het bevorderen van het naleefgedrag begint bij bekendheid van de regels bij de verschillende alcoholverstrekkers. Om die reden worden zij hierover direct na besluitvorming geïnformeerd.

3. Handhaving

In het integrale handhavingsbeleid van de gemeente Diemen wordt van **alle handhavingstaken** van team Handhaving beschreven hoe de totale toezichtscapaciteit wordt ingezet en welke methoden worden toegepast. Het is logisch om bij deze systematiek aan te sluiten voor wat betreft de nieuwe toezichtstaken uit de Drank- en Horecawet.

Het Trimbos Instituut heeft een model preventie- en handhavingsplan opgesteld. Hierbij wordt het thema 'alcohol' als een opzichzelfstaand thema benaderd. Dit zou afbreuk doen aan de integrale benadering uit het huidige handhavingsbeleid. Om die reden wordt voorgesteld om aan te sluiten bij de systematiek uit het huidige beleid in plaats van het model van het Trimbos Instituut.

Gevolgen en risico's

Financieel

Preventieve acties worden uitgevoerd binnen de bestaande capaciteit.

De capaciteit die nodig is handhaving bedraagt ongeveer 1/3 Fte. Deze 1/3 Fte is in het kader van de decentralisatie van het toezicht op 1 januari 2013 reeds opgenomen in de begroting van de afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling. Uit dit budget wordt tevens de incidentele communicatie betaald.

Juridisch

Met het preventie- en handavingsplan wordt voldaan aan de verplichting uit artikel 43a Drank- en Horecawet.

Andere risico's?

Niet van toepassing

Wat merkt de burger van de te nemen beslissing?

Jongeren en hun ouders worden, vanwege de leeftijdsverhoging voor alcohol, mogelijk op andere leeftijd voorgelicht over alcohol.

Sportclubs worden betrokken om een positieve bijdrage te leveren aan het alcoholmatigingsbeleid. Hiervoor wordt onder andere aan hun barvrijwilligers een deskundigheidsbevordering aangeboden.

Alcoholverstrekkers worden geïnformeerd over de geldende regels ten aanzien van alcoholverstrekking.

Toezicht op de naleving van de Drank- en Horecawet zal toenemen. Het toenemende toezicht is met name een gevolg van de decentralisatie van 1 januari 2013 en in mindere mate van dit plan. Dit preventie- en handavingsplan borgt met name de methodiek en systematiek van toezicht en handhaving.

Opmerkingen over de uitvoering

Proces

In het proces om te komen tot een verordening zijn gesprekken gevoerd met het veld. Signalen die hieruit zijn voortgekomen zijn, waar relevant, meegenomen in het preventie-en handavingsplan.

Daarnaast zijn netwerkpartners (netwerk Jeugd) geraadpleegd. De signalen geven geen afwijkend beeld van wat eerder is vermeld in het proces om te komen tot een Gezondheidsnota.

Andere gemeenten zijn benaderd om kennis uit te wisselen over het thema alcoholmatiging en om te inventariseren hoe omgegaan wordt met het opstellen van een preventie-en handavingsplan. Het algemene beeld is dat gemeenten praktisch omgaan met oplevering van een plan. Veel gemeenten, evenals Diemen, hebben in hun gezondheidsbeleid geborgd wat nu op grond van de Drank-en Horecawet gevraagd wordt.

Communicatie

- Zie paragraaf 3.4 preventie- en handavingsplan voor te ondernemen acties;
- Bekendmaken besluit in Diemer Nieuws

Bijlagen

Preventie- en handavingsplan alcohol 2014 - 2016

Burgemeester en wethouders van Diemen,
de secretaris,
J.D. de Kort

de burgemeester,
mw. drs. A.E. Koopmanschap

Onderwerp: Preventie- en handhavingsplan alcohol 2014 - 2016
14-19

De gemeenteraad van Diemen in vergadering bijeen,

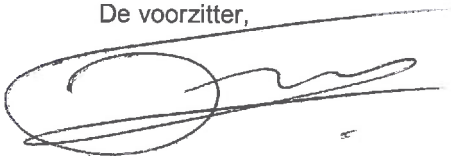
Gelet op de voordracht van het college d.d. 1 april 2014

Besluit

Vast te stellen het "Preventie- en handhavingsplan alcohol 2014 – 2016" overeenkomstig het bij de collegevoordracht behorende concept d.d. 14 maart 2014.

Aldus besloten tijdens de gemeenteraadsvergadering van 22 mei 2014,

De voorzitter,

De griffier,

Raadsvergadering dd. 22 mei 2014
☐ Voor kennisgeving aangenomen
☒ Zonder hoofdelijke stemming aldus besloten
geen acties gevraagd met algemene stemmen aangenomen